

Čtvrtletník – říjen 2023 – číslo 3
Trimestriel – octobre 2023
Driemaandelijks – oktober 2023

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

VÁŽENÍ KRAJANÉ, MILÍ PŘÁTELÉ,

na začátku každých prázdnin či dovolené se radujeme, kolik volna máme před sebou, a plánujeme, jak si ho pěkně, bez spěchu užijeme. Jakmile se však překulí do druhé poloviny, začne ten náš čas utíkat jaksi rychleji. Nemyslíte? Letošní prázdniny byly ve frankofonních školách o poznání kratší, takže se není čemu divit, že leckoho začátek školního roku zaskočil. Nehledě na příchod podzimu, léto našťásti jakoby pokračuje, i když už jen to babí.

V září se znovu rozjíždějí všechny krajské i oficiální aktivity, plní se nám diáře. Abychom se vyhnuli hromadění akcí ve stejných termínech a usnadnili krajanům rozhodování, kam se vydat, vytvořili jsme pro naše spřízněné spolky společný kalendář. Víkendů, kdy nezačínají, ani nekončí ve třech místních školských systémech nějaké ty prázdniny, je, bohužel, pomálu. A to ani nemluvíme o nutnosti najít pro tu či onu akci vhodné a volné prostory. Takže se občasnému překrytí akcí nejspíš nevyhneme. Avšak snaha tu je.

Koncem září si s námi noví krajané i starousedlíci prohlídli Brusel. Na minulý víkend jsme vás pozvali do naší kavárno-cukrárny, nabídli vám něco na zub a mohli jste si vybrat knížku na dlouhé zimní večery. V listopadu nás čeká burza knih, a hlavně literární

dýchánek s Kateřinou Strnadovou Leboute, pak Mikulášská nadílka s překvapením a samozřejmě nebude chybět ani společné pečení vánoček! Hned nato každý z nás přivítá se svými blízkými nový rok 2024, ve kterém s našimi členy oslavíme krásné 120. besední jubileum!

ilustrační foto

Většina stálých členů Besedy má roční příspěvek již zaplacený, zapomnělivcům to občas připomeneme, jindy se ozvou s dotazem na platbu sami. Nejjednodušší by asi bylo, pokud to myslíte se členstvím v Besedě vážně, zadat na určité datum příkaz k platbě. Výši příspěvku (**25 € za rodinu a 15 € za jednotlivce**) se nechystáme měnit. Beseda má účet číslo **BE26 3630 3022 4129** u ING. Což takhle

zadat si platbu vždy na **6. března** k besedním narozeninám? Pak to můžete vypustit z hlavy. ☺

Našich členů a jejich věrnosti si opravdu vážíme. Věřte, že svěřené finance využíváme rozumně a co nejúspěšněji. Na pokrytí všech poplatků za web, mailing apod., na přípravu a tisk Zpravodaje by však samotné členské příspěvky nestačily. K tomu nám velmi pomáhá finanční dar MZV ČR, který dostáváme prostřednictvím našeho velvyslanectví a za nějž patří všem, kteří nás takto podporují, a jmenovitě zvláštnímu zmocněnci pro krajské záležitosti MZV panu JUDr. Jiřímu Krátkému, M.A. **veliký DÍK!**

Kromě valných hrad a oslav jubilea jsou naše akce určeny všem našim krajanům, jejich partnerům, studentům češtiny, zkrátka všem, kteří mají rádi naši krásnou zemi, naši bohatou kulturu, náš jazyk skýtající neobvyklé a leckdy opomíjené možnosti!

Nechť jsou něčím hezké a příjemné vaše dny všední i sváteční! Těšíme se na každé naše setkání. Srdečně vás za všechny besední výborky zdraví

Olga Schmalzriedová

ČERVNOVÝ DĚTSKÝ DEN S GRILOVÁNÍM

foto © George Schmalzried

foto © George Schmalzried

Když se rozhodneme pro určitý termín této naší tradiční akce, musíme si grilovací prostor v Lese snů zarezervovat hned po Novém roce. V té době však nemáme potuchy, jaké bude v daný den počasí. Vysílám tedy do atmosféry požadavek, aby bylo „tak akorát“, ani horko, ani zima, a hlavně sucho. Letos bylo sice dost teplo, ale v podstatě jsme byli opět vyslyšeni, a tak si naše DÍKY snad bude příroda pamatovat i pro příště. ☺

Ti, kteří chodí na grilování pravidelně, vědí, že si vždy pochutnají na naloženém

vepřovém a kuřecím mase, českých klobásách a špekáčcích, na grilovacím sýru. Vegetariáni se mohou rozhodnout pro grilovanou zeleninu, avšak letos o ni skoro nikdo nestál. U grilovacích roštů si Jarda s Renátou vedli tak šikovně, že se netvořily žádné fronty a každý hned dostal to, pro co se rozhodl. Skvělá práce, díky! Na výběr bylo též z několika druhů salátů, ovšem našiinci vždy nejvíce touží po tom bramborovém. Po hlavním jídle si snad všichni pochutnávali na domácích a s láskou upečených sladkostech. Proudem neteklo ani tak pivo nebo

víno jako kofola a džusy. Abychom chránili životní prostředí, pořídili jsme k dřívějším besedním kelímkům praktické, trvanlivé, plastové, ale elegantní talíře.

K dětskému dni patří samozřejmě hry a soutěže. Skauti měli ve stejný víkend svoji akci, proto se letos na stanoviště k aktivitám postavili naši partneři, někteří rodiče a starší sourozenci. V pěti disciplínách (lovily se kačenky, skákalo v pytlích, střílelo na branku apod.) se na dětském hřišti vyřádilo na 60 dětí. Za odměnu dostalo každé dítě zlatou

foto © Ulf Gjerdingen

foto © Ulf Gjerdingen

foto © Ulf Gjerdingen

foto © Ulf Gjerdingen

čokoládovou medaili a jojo. Děti hned obojí vyzkoušely. ©

Odpoledne si každý mohl užít podle svého gusta: pohrát si s dětmi na hřišti, projít se po lesoparku a kolem jezírka, a hlavně popovídat si s ostatními krajany a jejich

partnery. A také s námi, kteří jsme celé odpoledne stáli za pultem a všechny ty dobroty servírovali.

Umožňovat kontakty mezi krajany a jejich dětmi je tím pravým smyslem každé naší akce už téměř 120 let. Po příjemně pro-

žitém odpoledni jsme se se všemi rozloučili a popřáli si hezké prázdniny a dovolenou s tím, že se budeme těšit na naše příští, podzimní setkání..

Olga

foto © Ulf Gjerdingen

foto © Ulf Gjerdingen

REPORTÁŽ: ČERVNOVÁ BURZA KNIH

V našem domě je možná víc knih než v leckteré knihovně, část z nich však není naše, ale patří Besedě. Tyto knihy jsme postupně dostávali z různých pozůstalostí, jelikož potomci exulantů češtinu v dřívějších dobách neovládali. I když si často říkám, že další knihy přijímat nemůžeme, nechám se občas (podle rodiny často) obměkčit a krabici či dvě zase přijmu. Jenže místo údajných 50 knih jich tam je přes 70! Nemůžeme přece dovést, aby krásná literatura končila v koši či ve sběrném dvoře! A navíc, když se podaří knížce oslovit nového majitele nebo majitelku, pomůže to i potřebným dětem.

ilustrační foto

Burzy pořádáme nyní několikrát ročně. Jarní a podzimní burza probíhá v Pražském domě v rámci dýchánků, tam můžeme ovšem dopravit jen vybrané nebo rezervované knihy. Všechny knihy pak vystavujeme též několikrát za rok o víkendech otevřených dveří v naší kavárno-cukrárně, kam se lidé mohou přijít občerstvit a zároveň si prohlédnout a prolístovat knihy, o které mají zájem.

Na jaře proběhly celkem tři burzy, na kterých si naši krajané a přátelé vybrali celkem **291 knih**. I když za knihy požadujeme spíš symbolický peníz, díky štědrosti krajanů jsme na konci června mohli poslat [Nadaci Malý Noe](https://beseda.be/burza-knih/) krásných **950 eur** (viz tabulku na <https://beseda.be/burza-knih/>). I podzimní burza by měla ulevit našemu domu a přinést této nadaci další finanční prostředky, aby mohla pokračovat ve své bohulibé činnosti.

Víkend otevřených dveří proběhl **14. a 15. října od**

9 do 21 hodin (rue des Arbalétriers 51, 1420 Braine-l'Alleud). V Pražském domě uspořádáme burzu v neděli **12. listopadu** od 14 hodin v rámci literárního dýchánku. I bez burzy si však můžete ze seznamů knih na webu vybrat, co vás zajímá, a poslat nám e-mail. Na předání se vždycky domluvíme. Děkujeme, že čtete a pomáháte.

Olga

NADACE MALÝ NOE

Nadaci Malý Noe jsme vám představili již v letošním prvním čísle. Stále ale probíhá burza knih v prospěch tohoto spolku, a tak jsme si řekli, že vám připomeneme, co vlastně Nadace Malý Noe dělá.

Nadace Malý Noe byla založena v květnu 2007. Účelem zřízení nadace a jejím posláním je **aktivní pomoc dětem žijícím a vyrůstajícím bez náležité rodičovské péče** svých biologických rodičů, ať již tito rodiče zemřeli, nebo své děti opustili, či je týrají, zneužívají nebo je jinak ohrožují na jejich životě anebo na jejich psychickém či fyzickém zdraví.

Nadace rovněž pomáhá zdravotně znevýhodněným dětem vyrůstajícím v náležité rodičovské péči, avšak tito jejich rodiče

nemají dostatek finančních prostředků pro krytí nákladů spojených s léčbou jejich zdravotně znevýhodněných dětí.

Základní zásadou činnosti nadace je pomáhat dětem tak, že 100 procent z darů od sponzorů nadace jde přímo na projekty pomoci dětem. Toto je opravdu obdivuhodné, protože takováto práce zabere mnoho času. Smekám před všemi aktivními členy nadace a pomocníky!

Kromě podpory znevýhodněných nebo těžce nemocných dětí Nadace Malý Noe

rozvíjí také pěkný **projekt „Rostu se svým stromem“**, v rámci kterého děti z náhradní péče, ale i z úplných rodin, sází společně s patrony stromů své stromy. Takto bylo již obohaceno nespočet parků, v tomto roce dva v Olomouci a jeden v Lipníku nad Bečvou.

I vy můžete pomoci, buď zakoupením knihy v rámci naší burzy knih, nebo zasláním finanční podpory přímo Nadaci Malý Noe na účet IBAN: CZ52 0300 0000 0002 1466 0055. Více informací o tom, jak podpořit Nadaci Malý Noe naleznete na jejich webových stránkách: <https://malynoe.cz/jak-pomoci/>

(Info z webu www.malynoe.cz zpracovala Zuzana)

HISTORICKÁ PROCHÁZKA BRUSELEM, ROČNÍK 2023

foto © George Schmalzried

Dle jedné, dost novodobé tradice organizuje náš spolek Beseda ve dvou až čtyřletých cyklech procházku historickým Bruselem. Ten je pro někoho místem dočasného pobytu, jiní se zde usadili trvale. Zájemců o bližší poznání tohoto zajímavého města na planetě Zemi je vždy dost.

A tak jsme se po dlouhé, čtyřleté pauze znovu sešli a onoho 24. září roku 2023 si na jednom ze sedmi bruselských pahorků, zvaném *Mont des Arts*, u Královského paláce dalo sraz 26 dychtivých zájemců (včetně tří dětí). Další 15 přihlášených se nakonec omluvilo nebo prostě nedorazilo.

Moje láska k historii, architektuře a snaha o to, aby procházka po Bruselu a jeho historie byly podány zábavnou, byť historicky co nejpřesnější formou, mne vede k neustálým návštěvám jak postarších vydání belgických historických Průvodců, tak Wikipedie. Nové poznatky se pak snažím uspořádat v jeden souvislý celek. Není to jednoduché, ale myslím, že se mi to poměrně slušně daří.

Jedním mým oblíbeným kouskem dějin je propojení Českého království a Lucemburského vévodství. Velmi zajímavý (a vlas-

tenecké dmutí hrudi je zde přípustné) je fakt, že stejně jako hrabě Jan Lucemburský dostal od svého otce, říšskoněmeckého krále Jindřicha VII. Lucemburského český trůn (ten se oženil s Eliškou Přemyslovnou a česká šlechta ho uznala za krále), tak jeho syn

Karel IV. pomohl v roce 1354 svému mladšímu bratru Václavovi povýšit Lucemburské hrabství na vévodství. Je též zajímavé, že výměnou za Kladsko v roce 1388 získal Lucemburské vévodství Jošt Moravský, a to se pak v roce 1441 dostalo cestami osudu do vlastnictví burgundského vévody Filipa III. Dobrého.

Celá tříhodinová procházka nás vedla od Královského paláce do okouzljící gotické zahrádky u Sablonu. Dále jsme si prohlédli *Notre-Dame de Sablon*, katedrálu sv. Michala a Guduly a náměstí *Grand-Place*. Tečku za touto procházkou jsme udělali u fontány se soškou *Manneken Pis*.

Na následném posezení v kavárně Cirio se nás sešlo už jen 15. Při sklence nápoje dle vlastního výběru jsme pokračovali v rozhovorech a diskuzích. Někteří si pochutnali na skvěle připravených slávkách jedlých, typické to belgické krmi, či oblíbených bruselských vaflích!

Unaveni, ale spokojeni jsme se rozešli do našich domovů. Na shledanou, přátelé.

vaše Alena, průvodkyně a výběrka

foto © George Schmalzried

KDE JE DOBRODRUŽSTVÍ ANEB BELGIE PRO DOROSTENCE

Thorn © Ivana Findurová

Prázdniny jsou za námi a nájezdy přátel se znuřenými teenagery skončily, stejně jako opakující se replika: „Chtěl/chtěla bych na výlet, ale děcka se nechcou hnout od wifi...“ Také vám to nejčastěji říkají přátelé, kteří se sami od mobilu nedokáží odtrhnout? Naštěstí jsou i v Belgii místa, kde se online – teenager mění ve skauta a rodičům alespoň na chvíli vypadne signál. ☺

Východní hranice Belgie sice není úplně divoká, ale meandry řeky Mázy nabízejí všechny krásy belgické přírody – jezera, pastviny, volný prostor se stezkami a lokální převozníky. Zatímco cyklovýlet v sobě pro některé děti nese výhrůžku namáhavé nudy, cyklovýlet s přejížděním přes řeku určitě nuda nebude. Kolem Maaseiku najdete hned čtyři přivozy, dobře jsou označené na Mapy.cz. Kolečko z Berg aan de Maas do Grevenbicht a zpět zahrnuje dva přivozy (provoz 10:00 – 18:00, zdarma), cestu přes přírodní rezervaci a vyhlídkovou věž Nege-noord. A patnáctikilometrové kolečko zvládají i ti nejméně zdatní cyklisté.

Přívoz u Ophoven umožňuje delší kolečko podél hranic z Belgie do Holandska a zase zpět. Cestou narazíte na kouzelné historické městečko Thorn (místní starožitnosti a Pannekoekenbakker nikdy neklamou) a díky překročení hranic se po Grootheggerlaan z Thornu dostanete na pláž vhodnou na hraní, piknik a dokonce i na volné plavání (díky, Nizozemci). Delší cesta zpět vede přes Stevensweert s nezbytnými jezery, mlýnem a archeopointem pro děti.

Ne každého třináctiletého drsňáka ale oslní projížďka mezi jezery. Nevadí, stačí sjet trochu jižněji. Belgický Titanik, pevnost Eben-Emael, byla dostavěna roku 1935 – nedobytná a největší na světě. O pět let později byla dobyta pouhými 85 muži. V současnosti bývá otevřená k bloudění každý víkend.

Místní bizár pokračuje nedalekou Tour d'Eben-Ezer. Celozivotní dílo jednoho podivína je plné děsivých příšer, nečekaných exponátů a neuvěřitelné splácanice historie a fantazie původního majitele. Kamenná „zakletá“ věž s drakem a dalekými výhledy do krajiny je obklopená zahradou plnou stromů a zvláštních výtvorů.

Cíle pro malé sportovce i drsňáky jsme našli, zbyl nám pouze skaut. Volný pohyb, příroda, oheň – v Belgii? I tuhle výzvu jsme zvládli. ☺ A byli jsme dokonce schopni přidat ještě moderní umění v krajině. Kolem Borgloonu je po kopcích umístěno moderních soch několik, nejznámější je asi „průhledný“ kostel Reading between the Lines a nedaleká Floating Chapel. Nemusí-

Thorn © Ivana Findurová

te být horlivý návštěvník muzeí, aby se vám tohle propojení umění a klidu přírody líbilo. Navíc v místních kopcích vždycky něco kvete nebo dozrává, od sněženek přes obří třešně až po zlatavé hrušky, takže nikdy nepůsobí šedě a ponuře. Proti pychu v sadech se Limburg brání geniálně – zřizováním sadů na hraní. Speelboomgaard u Borgloonu je nádherný starý sad, volně přístupný, ve kterém můžete ochutnat právě dozrávající ovoce, opéct si burty a přespát ve svém stanu s výhledem na hvězdy. Bez elektřiny, která by vám rušila noční výhled, zato s jednoduchou stříškou proti dešti a záchodkem. Malý skaut se zde vyřádí a neruší ho ani zvuk aut, přístup sem je možný jen pěšky.

Ivana Findurová

Reading between the Lines, Borgloon © Ivana Findurová

Tour d'Eben-Ezer © Ivana Findurová

POZVÁNKA: DÝCHÁNEK S KATEŘINOU STRNADOVOU-LEBOUTTE

foto © z archivu autorky

Milí přátelé,

po procházce v Bruselu pro vás chystáme další tradiční akci: **dýchánek v Pražském domě, tentokrát v neděli 12. listopadu od 14 hodin**. I toto setkání bude velmi zajímavé! Říkáte si, proč?

Protože budeme mít možnost setkat se s hrdinkou: **krajanka Kateřina Strnadová-Leboutte**, žijící ve valonském Durbuy, si totiž společně se svojí rodinou prošla peklem v podobě hroznivé nemoci dcery. Nejenže vše překonali, ale po všech neskutěčně citově a psychicky náročných chvílích o tom Kateřina dokonce napsala zpověď. Tomu říkám hrdinský počin! A ocenilo ho i nakladatelství Pointa, které v loňském roce zpověď vydalo v podobě knihy **Pokoj č. 9**.

Chtěli byste o knize vědět něco bližšího?

„Zdrucující autobiografický příběh vyprávěný matkou, jejíž dcera onemocněla autoimunitní encefalitidou. Popisuje v něm všechna úskalí této nemoci, ale i naději na vyléčení. Román, který napsal sám život. Tak by se dal označit příběh Kateřiny a její rodiny. V knize popisuje dětství a vyrůstání v komunistickém Československu, přestěhování do Belgie za manželem počátkem 90. let a narození čtyř dětí. Mají spokojený a krásný život až do té doby, než jejich 16letá dcera Karolína onemocní autoimunitní encefalitidou NM-DAR, postupně přestává mluvit, ztrácí paměť i svou osobnost. Začíná skoro osmileté peklo, které je všechny poznamená. Jak to nakonec dopadne? Uzdraví se Karolína? A co její matka Kateřina? Začne vnímat svět kolem sebe jinak? I o tom se můžete dočíst v knize, která ukazuje, že vždy existují cesty, jak se odpích-

nout ze dna a znovu se nadechnout.“

(Zdroj: www.databazeknih.cz)

Těžké téma, ano, ale ze života... Čeká nás autorské čtení, diskuze, autogramiáda i malá výstava spisovatelčiných obrazů. A pokud knihu ještě nevlastníte, budete si ji moci zakoupit na místě!

V rámci dýchánku, od 14 do 15 hodin, proběhne také burza besedních knih, jejíž výtěžek opět poputuje [Nadaci Malý Noe](http://NadaciMalýNoe), která pomáhá nemocným a znevýhodněným dětem.

Na akci se můžete přihlásit přes náš přihláškový formulář, do kterého lze zapsat i váš výběr knih v rámci burzy: <https://forms.gle/vTnjbGBmviUa42cj9>

Občerstvení zajistíme. Těšíme se na vás!

za výbor Zuzka

Společenská rubrika

*Milí krajané,
nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkujeme.*

7. září 2023 oslavila narozeniny kontrolorka účtů Besedy **Martina Schusterová**.

8. září 2023 oslavila narozeniny paní **Eva Demarée Orvanová**, členka Besedy z Wemmelu.

19. září 2023 oslavila narozeniny paní **Anne-Marie Dewinter-Štěpánová**, členka Besedy z Bruselu.

21. září 2023 oslavil narozeniny člen Besedy pan **Miroslav Král** z Buizingenu.

10. října 2023 oslavila narozeniny členka výboru **Markéta Papanikolaou**.

10. listopadu 2023 oslaví narozeniny členka výboru a editorka Zpravodaje **Zuzana Gjerdingen**.

*Všem oslavencům srdečně blahopřejeme
a do dalších let přejeme hlavně dobré zdraví, spokojenost a krásnou životní pohodu.*

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Burza knih	Pražský dům Avenue Palmerston 16 1000 Brusel	neděle 12. 11. 2023 od 14 hodin
Dýchánek s knihou Kateřiny Strnadové-Leboutte	Pražský dům Avenue Palmerston 16 1000 Brusel	neděle 12. 11. 2023 od 15 hodin
Mikulášská nadílka s divadelním představením	Divadlo Tomberg Avenue Paul Hymans 2 1200 Woluwe-St.-Lambert	sobota 2. 12. 2023 od 10 a od 14 hodin
Společné pečení vánoček DEN 1.	Rue des Arbalétriers 51 1420 Braine-l'Alleud	neděle 10. 12. 2023 od 9 do 23 hodin
Společné pečení vánoček DEN 2.	Rue Ernest Laurent 15 1420 Braine-l'Alleud	sobota 16. 12. 2023 od 9 do 20 hodin

Zpravodaj vychází čtvrtletně, výtisky jsou určeny hlavně členům Besedy. Každý zájemce může dostávat elektronickou verzi Zpravodaje e-mailem, stáhnout si jej můžete i z webových stránek www.beseda.be

Příští číslo vyjde v listopadu 2023, uzávěrka pro vaše příspěvky je 30. října 2023.

EDITOR: Zuzana Gjerdingen, zuzana.gjerdingen@gmail.com, spolek@beseda.be
ADRESA: Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud, Belgie
TELEFON: +322 / 384 96 44 nebo +32 497 / 92 81 62